

Conselleria de Sanitat

DECRET 86/2009, de 19 de juny, que regula el dret a la segona opinió mèdica en l'àmbit del Sistema Sanitari Públic Valencià. [2009/7337]

La Constitució Espanyola, en els articles 41 i 43, reconeix als ciutadans el dret a la protecció de la salut i un règim públic de Seguretat Social que garantisca l'assistència i prestacions socials suficients.

En l'àmbit de la Comunitat Valenciana, l'Estatut d'Autonomia, aprovat per la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, modificat per la Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, en l'article 54 conferix a la Generalitat el desplegament legislatiu i l'execució de la legislació bàsica de l'Estat en matèria de sanitat interior.

Fent ús d'eixa competència, es va aprovar la Llei 1/2003, de 28 de gener, de la Generalitat, de Drets i Informació al Pacient de la Comunitat Valenciana, que, en l'article 16, reconeix a tots els pacients de la Comunitat Valenciana el dret a una segona opinió mèdica dins del Sistema Sanitari Públic, quan les circumstàncies de la seua malaltia els exigisquen prendre una decisió difícil.

La Generalitat pretén garantir amb l'aprovació d'este decret que tots els pacients de la Comunitat Valenciana tinguen l'oportunitat de participar de manera activa en les decisions referents a la seua salut.

Han transcorregut dos anys des de l'entrada en vigor del Decret 12/2007, de 26 de gener, del Consell, que regula el dret a la segona opinió mèdica en l'àmbit del Sistema Sanitari Públic Valencià, i una vegada valorada la implantació d'este dret, a fi d'aportar criteris que redunden en una millor prestació assistencial als pacients de la Comunitat Valenciana, seguint un procés de millora contínua de l'assistència sanitària, s'establix la necessitat d'una nova regulació que, per bé dels pacients, siga més eficaç que l'actual.

Per tot això, a proposta del conseller de Sanitat, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 19 de juny de 2009,

DECRETE

Article 1. Objecte

Este decret té com a objecte regular l'exercici del dret a una segona opinió mèdica dins del Sistema Sanitari Públic Valencià.

Article 2. Definició

S'entén per segona opinió mèdica un informe nou de diagnòstic o tractament emés per un altre equip facultatiu del Sistema Sanitari Públic Valencià, a sol·licitud del pacient o d'altres subjectes legítimats, quan es done algun dels casos previstos en l'article 5.

Article 3. Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació del dret a la segona opinió mèdica és el Sistema Sanitari Públic Valencià.

Article 4. Subjectes del dret

1. El titular del dret a sol·licitar una segona opinió mèdica és el pacient, o el representant legal del menor no emancipat o de l'incapacitat legalment, que estiga inclòs en el Sistema Públic Sanitari Valencià.

2. Pot també sol·licitar la segona opinió mèdica qualsevol persona designada o autoritzada expressament pel pacient.

3. El dret a sol·licitar la segona opinió mèdica es pot exercir per substitució quan el pacient no siga capaç de prendre decisions, a criteri del metge responsable de la seua assistència, o el seu estat físic o psíquic no li permeta fer-se càrrec de la situació. Si el pacient no té

Conselleria de Sanidad

DECRETO 86/2009, de 19 de junio, del Consell, por el que se regula el derecho a la segunda opinión médica en el ámbito del Sistema Sanitario Público Valenciano. [2009/7337]

La Constitución Española, en los artículos 41 y 43, reconoce a los ciudadanos el derecho a la protección de la salud y un régimen público de Seguridad Social que garantice la asistencia y prestaciones sociales suficientes.

En el ámbito de la Comunitat Valenciana, el Estatut d'Autonomia, aprobado por la Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, modificado por la Ley Orgánica 1/2006, de 10 de abril, en su artículo 54 confiere a la Generalitat el desarrollo legislativo y la ejecución de la legislación básica del Estado en materia de sanidad interior.

En uso de esa competencia se aprobó la Ley 1/2003, de 28 de enero, de la Generalitat, de Derechos e Información al Paciente de la Comunitat Valenciana, que, en su artículo 16, reconoce a todo paciente de la Comunitat Valenciana el derecho a una segunda opinión médica dentro del Sistema Sanitario Público, cuando las circunstancias de su enfermedad le exijan tomar una decisión difícil.

La Generalitat pretende garantizar con la aprobación de este decreto que todo paciente de la Comunitat Valenciana tenga la oportunidad de participar de manera activa en las decisiones referentes a su salud.

Transcurridos dos años desde la entrada en vigor del Decreto 12/2007, de 26 de enero, del Consell, por el que se regula el derecho a la segunda opinión médica en el ámbito del Sistema Sanitario Público Valenciano, y una vez valorada la implantación de este derecho, con el fin de aportar criterios que redunden en una mayor prestación asistencial a los pacientes de la Comunitat Valenciana, siguiendo un proceso de mejora continua de la asistencia sanitaria, se establece la necesidad de una nueva regulación que, en bien de los pacientes, sea más eficaz que la actual.

Por todo ello, a propuesta del conseller de Sanidad, conforme con el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana y previa deliberación del Consell, en la reunión del día 19 de junio de 2009,

DECRETO

Artículo 1. Objeto

El presente decreto tiene como objeto regular el ejercicio del derecho a una segunda opinión médica dentro del Sistema Sanitario Público Valenciano.

Artículo 2. Definición

Se entiende por segunda opinión médica el nuevo informe de diagnóstico y/o tratamiento emitido por otro equipo facultativo del Sistema Sanitario Público Valenciano, a solicitud del paciente u otros sujetos legítimados, cuando concurra alguno de los supuestos previstos en el artículo 5.

Artículo 3. Ámbito de aplicación

El ámbito de aplicación del derecho a la segunda opinión médica es el Sistema Sanitario Público Valenciano.

Artículo 4. Sujetos del derecho

1. El titular del derecho a solicitar una segunda opinión médica es el paciente o el representante legal del menor no emancipado o del incapacitado legalmente, que esté incluido en el Sistema Público Sanitario Valenciano.

2. Podrá, asimismo, solicitar la segunda opinión médica cualquier persona designada o autorizada expresamente por el paciente.

3. El derecho a solicitar la segunda opinión médica podrá ejercerse por sustitución cuando el paciente no sea capaz de tomar decisiones, a criterio del médico responsable de su asistencia, o su estado físico o psíquico no le permita hacerse cargo de su situación. Si el paciente

representant legal, la sol·licitud pot presentar-la una persona vinculada a ell per raons familiars o de fet.

Article 5. Criteris de valoració

Es pot exercir el dret a la segona opinió mèdica en el Sistema Sanitari Públic Valencià quan es done algun dels casos següents:

1. Confirmació diagnòstica d'una malaltia degenerativa progressiva sense tractament curatiu del sistema nerviós central.
2. Confirmació diagnòstica d'una malaltia neoplàstica maligna, excepte els càncers de pell que no siguen el melanoma.
3. Confirmació diagnòstica d'una malaltia inflamatòria intestinal quan el tractament siga immunosupressor o quirúrgic.
4. Confirmació d'alternatives terapèutiques de neoplàsia maligna, excepte de càncers de pell que no siguen el melanoma, tant a l'inici com a la recidiva o quan aparega metàstasi.
5. Proposta terapèutica per a la malaltia coronària avançada d'angioplàstia múltiple o simple, front a cirurgia cardíaca coronària convencional.
6. Proposta de cirurgia coronària convencional en situació de risc, amb circulació extracorpòria o sense, front a revascularització transmiocàrdica amb làser, neoangiogènesi o trasplantament.
7. En cardiopatia congènita amb indicació de tancament o ampliació d'un defecte congènit per la tècnica de cardiologia intervencionista front a cirurgia convencional.
8. Confirmació diagnòstica de tumoració del sistema nerviós central.
9. Proposta de tractament quirúrgic en escoliosi de grau major, idiopàtica o no idiopàtica.
10. Confirmació diagnòstica d'una malaltia rara, entesa com la malaltia amb perill de mort o d'invalidesa crònica, incloses les d'origen genètic, que tinguen una prevalença de menys de cinc casos per cada deu mil habitants.
11. Carcinoma broncogènic. Criteris de ressecabilitat i tractament combinat.
12. Maneig del vessament pleural maligne.
13. Diagnòstic del vessament pleural d'origen no aclarit.
14. Asma de difícil control (asma rebel a tot tipus de tractament en què calga introduir tractaments especials amb anti-IgE, monoclonals, etc.).
15. Tuberculosi multiresistent o de tractament o control difícil.
16. Fibrosi pulmonar idiopàtica: decisions de tractaments especials o decisió de trasplantament.
17. Algunes malalties rares o "òrfenes" (limfangioleiomatosis, síndrome de discinesia ciliar primària).
18. Malaltia pulmonar obstructiva crònica evolucionada en pacients jòvens: decisió de trasplantament pulmonar.
19. Síndrome d'apnea del son: decisió de tractament alternatiu a pressió positiva contínua en la via aèria (CPAP), cirurgia, sobretot maxil·lofacial.

Article 6. Procediment de sol·licitud

1. La sol·licitud de la segona opinió mèdica la fa per escrit qualsevol dels subjectes enumerats en l'article 4 d'este decret. Si la persona que exercix el dret és diferent del pacient, ha d'aportar el document que acredita la seua legitimació per a fer-ho. Si el Servei d'Atenció i Informació al Pacient (SAIP) comprova que este document no s'aporta, l'ha de sol·licitar en un termini màxim de tres dies, i la persona que fa la sol·licitud l'ha d'aportar en el termini màxim de deu dies, d'acord amb l'article 71 de la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. En qualsevol moment ha de quedar garantida la confidencialitat de les dades personals i clíniques del pacient.

2. La sol·licitud de segona opinió mèdica només es pot fer una vegada per cada procés assistencial.

3. La sol·licitud s'ha de presentar en el SAIP de l'hospital on s'ha fet el diagnòstic.

carece de representante legal, la solicitud podrá presentarla persona o personas vinculadas a él por razones familiares o de hecho.

Artículo 5. Criterios de valoración

Podrá ejercerse el derecho a la segunda opinión médica en el Sistema Sanitario Público Valenciano cuando concurra alguno de los siguientes supuestos:

1. Confirmación diagnòstica de enfermedad degenerativa progresiva sin tratamiento curativo del sistema nervioso central.
2. Confirmación diagnòstica de enfermedad neoplásica maligna, excepto los cánceres de piel que no sean el melanoma.
3. Confirmación diagnòstica de enfermedad inflamatoria intestinal cuando el tratamiento sea inmunosupresor o quirúrgico.
4. Confirmación de alternativas terapéuticas de neoplasia maligna, excepto de cánceres de piel que no sean el melanoma, tanto al inicio como a la recidiva o cuando aparezca metástasis.
5. Propuesta terapéutica para la enfermedad coronaria avanzada de angioplastia múltiple o simple, frente a cirugía cardíaca coronaria convencional.
6. Propuesta de cirugía coronaria convencional en situación de riesgo, con o sin circulación extracorpórea, frente a revascularización transmiocárdica con láser, neoangiogénesis o trasplante.
7. En cardiopatía congénita, con indicación de cierre o ampliación de defecto congénito por técnica de cardiología intervencionista frente a cirugía convencional.
8. Confirmación diagnòstica de tumoración del sistema nervioso central.
9. Propuesta de tratamiento quirúrgico en escoliosis de grado mayor, idiopática o no idiopática.
10. Confirmación diagnòstica de enfermedad rara, entendiéndose por la misma aquella enfermedad con peligro de muerte o de invalidez crónica, incluidas las de origen genético que tengan una prevalencia de menos de cinco casos por cada diez mil habitantes.
11. Carcinoma broncogénico. Criterios de ressecabilidad y tratamiento combinado.
12. Manejo del derrame pleural maligno.
13. Diagnóstico del derrame pleural de origen no aclarado.
14. Asma de difícil control (asma rebelde a todo tipo de tratamiento en el que haya que introducir tratamientos especiales con anti-IgE, monoclonales, etc.).
15. Tuberculosis multiresistente o de tratamiento o control difícil.
16. Fibrosis pulmonar idiopática: decisiones de tratamientos especiales o decisión de trasplante.
17. Algunas enfermedades raras o "huérfanas" (Linfangioleiomatosis, síndrome de discinesia ciliar primaria).
18. Enfermedad pulmonar obstructiva crónica evolucionada en pacientes jóvenes: decisión de trasplante pulmonar.
19. Síndrome de apnea del sueño: decisión de tratamiento alternativo a Presión positiva continua en la vía aérea (CPAP), cirugía, sobre todo maxilofacial.

Artículo 6. Procedimiento de solicitud

1. La solicitud de segunda opinión médica se efectuará por escrito por cualquiera de los sujetos enumerados en el artículo 4 del presente Decreto. En el supuesto de que la persona que ejerza el derecho sea distinta al paciente, deberá aportar el documento que acredite su legitimación para ello. Si el Servicio de Atención e Información al Paciente (SAIP) comprueba que este documento no se aporta, deberá solicitarlo en un plazo máximo de tres días, y la persona que realiza la solicitud deberá aportarlo en el plazo máximo de diez días, de acuerdo con el artículo 71 de la Ley de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común. En todo momento quedará garantizada la confidencialidad de los datos personales y clínicos del paciente.

2. La solicitud de segunda opinión médica solo podrá realizarse una única vez por proceso asistencial.

3. La solicitud deberá presentarse ante el SAIP del hospital donde se ha realizado el diagnòstic.

4. El Servei d'Atenció i Informació al Pacient ha d'informar la persona que fa la sol·licitud sobre els Serveis de Segona Opinió que l'Agència Valenciana de Salut ha nomenat per a cada patologia, a fi que opte pel que crega més convenient.

Article 7. Tramitació

1. Els Serveis d'Atenció i Informació al Pacient, a la vista de la sol·licitud, han de comprovar que el sol·licitant reuneix els requisits i aporta la documentació prevista en la norma reglamentària que desplega el dret a la segona opinió mèdica. En este cas, admet la sol·licitud.

2. Admesa a tràmit la sol·licitud, correspon al director de l'hospital en què s'ha fet el diagnòstic considerar si està dins dels criteris de valoració que allista l'article 5 d'este decret. Si no hi està, ha de comunicar al sol·licitant, en el termini màxim d'una setmana, la desestimació de la sol·licitud.

3. En el cas que siga estimada, correspon a la direcció de l'hospital reunir les proves diagnòstiques que han sustentat el diagnòstic i enviar-les al director de l'hospital en què s'haja de fer la segona opinió, el qual les ha de posar a disposició del Servei de Segona Opinió designat.

4. En el cas que el servei que haja d'emetre la segona opinió aprecie diferències substancials amb el primer diagnòstic donat al pacient, i a fi d'evitar-li més incertesa, ha d'estudiar, utilitzant els millors mitjans disponibles que eviten el desplaçament dels professionals (com ara la videoconferència), el diagnòstic o la proposta de tractament, i ha d'emetre un informe consensuat entre els dos equips mèdics.

5. L'informe de segona opinió s'ha d'enviar a la persona sol·licitant en el termini màxim d'un mes a partir de la data del registre d'entrada en el SAIP de la sol·licitud. Se n'ha d'enviar al SAIP una còpia, perquè tanque l'expedient.

6. En els supòsits en què el Servei de Segona Opinió valore la informació rebuda i les circumstàncies derivades del procés assistencial o sobreafegides i considere convenient que es faça una prova diagnòstica no feta encara o bé explorar directament el pacient, l'Agència Valenciana de Salut ha d'assumir els costos que puga comportar açò per al pacient, a càrrec del pressupost de l'hospital que sol·licita i fa la prova o exploració.

7. Rebut l'informe de segona opinió, el pacient pot optar per seguir el seu procés assistencial amb el primer equip, que va fer el primer diagnòstic, o amb el que fa l'informe de segona opinió. Si ambdós protocols són coincidents, el pacient ha d'assumir els costos de desplaçaments en el cas que trie la segona opció.

8. Contra la resolució expressa desestimària de la petició d'una segona opinió mèdica, acte que no esgota la via administrativa, pot interposar-se un recurs d'alçada en el termini màxim d'un mes, davant de l'òrgan superior del que la dicta, açò és, la Direcció General d'Assistència Sanitària, d'acord amb el que estableixen els articles 114 i següents de la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Article 8. Serveis de Segona Opinió

1. L'Agència Valenciana de Salut nomenarà equips de metges experts prestigiosos entre els professionals del Sistema Sanitari Públic Valencià.

2. Estos equips de metges experts els han de proposar les societats científiques corresponents a les patologies afectades, d'acord amb el Consell Autòmic de Col·legis de Metges, i els ha de nomenar el director de l'Agència Valenciana de Salut, que pot designar-ne qualsevol altre que considere convenient.

3. Cada un dels professionals que formen part d'un Servei de Segona Opinió ha de rebre, si ho sol·licita, la certificació que hi pertany, avalada pel director de l'Agència Valenciana de Salut.

4. El Servicio de Atención e Información al Paciente informará al solicitante de los Servicios de Segunda Opinión que la Agencia Valenciana de Salud ha nombrado para cada patología, a fin de que el solicitante opte por el que crea más conveniente.

Artículo 7. Tramitación

1. Los Servicios de Atención e Información al Paciente, a la vista de la solicitud, comprobarán que el solicitante reúne los requisitos y aporta la documentación contemplada en la norma reglamentaria que desarrolla el derecho a la segunda opinión médica, procediéndose, en este caso, a la admisión de la solicitud.

2. Admitida a trámite la solicitud, corresponde al director del Hospital donde se ha realizado el diagnóstico considerar si está dentro de los criterios de valoración recogidos en el artículo 5 del presente Decreto. Si no lo estuviera, comunicará al solicitante, en el plazo máximo de una semana, la desestimación de la misma.

3. En el caso en que sea estimada, corresponde a la Dirección del Hospital reunir las pruebas diagnósticas que han sustentado el diagnóstico y remitirlas al director del Hospital donde vaya a realizarse la segunda opinión. Éste las pondrá a disposición del Servicio de Segunda Opinión designado.

4. En el caso en que el Servicio que vaya a emitir la segunda opinión apreciara diferencias sustanciales con el primer diagnóstico dado al paciente, y con el fin de evitarle mayor incertidumbre, se estudiará, utilizando los mejores medios disponibles que eviten el desplazamiento de los profesionales "(video conferencia)", el diagnóstico o propuesta de tratamiento y se emitirá un informe consensuado entre los dos equipos médicos.

5. El informe de segunda opinión deberá ser remitido al solicitante en el plazo máximo de un mes a partir de la fecha de registro de entrada en el SAIP de la solicitud. Al SAIP deberá remitirse, a fin de proceder al cierre del expediente, una copia de dicho informe.

6. En aquellos supuestos en los que, valorándose la información recibida y las circunstancias derivadas del proceso asistencial o sobreañadidas al mismo, se considerase conveniente por parte del Servicio de Segunda Opinión la realización de una prueba diagnóstica no realizada todavía o bien la exploración directa del paciente, la Agencia Valenciana de Salud asumirá los costes que para el paciente pueda conllevar ésto, corriendo ello a cargo del presupuesto del Hospital que solicita y realiza la prueba o exploración.

7. Recibido el informe de segunda opinión, el paciente podrá optar por seguir su proceso asistencial con el primer equipo que hizo el primer diagnóstico o con el que realizó el informe de segunda opinión. Si ambos protocolos fueran coincidentes, el paciente asumirá los costes de desplazamientos en caso que se decantara por la segunda opción.

8. Contra la resolución expresa desestimatoria de la petición de una segunda opinión médica, acto que no agota la vía administrativa, podrá interponerse recurso de alzada en el plazo máximo de un mes, ante el órgano superior al que lo dictó, esto es, la Dirección General de Asistencia Sanitaria, de conformidad con lo establecido en los artículos 114 y siguientes de la Ley de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

Artículo 8. Servicios de Segunda Opinión

1. La Agencia Valenciana de Salud nombrará equipos de médicos expertos de reconocido prestigio entre los profesionales del Sistema Sanitario Publico Valenciano.

2. Estos equipos de médicos expertos serán propuestos por las Sociedades Científicas correspondientes a las patologías afectadas, de conformidad con el Consejo Autonomico de Colegios de Médicos, y nombrados por el director de la Agencia Valenciana de Salud, quien podrá designar cualquier otro que considere conveniente.

3. Cada uno de los profesionales que formen parte de un Servicio de Segunda Opinión recibirá, si lo solicita, la certificación de su pertenencia al mismo, avalada por el director de la Agencia Valenciana de Salud.

Única. Sol·licituds anteriors

Les sol·licituds presentades abans de l'entrada en vigor d'este decret es regixen per la normativa vigent en la data de la presentació.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queda derogat el Decret 12/2007, de 26 de gener, del Consell, que regula el dret a la segona opinió mèdica en l'àmbit del Sistema Sanitari Públic Valencià. Així mateix, queden derogades les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que estableix el present decret.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació reglamentària

Es faculta el conseller competent en matèria de sanitat perquè, en l'àmbit de la seua competència, dicte les disposicions i adopte totes les mesures que exigisquen el desplegament i l'aplicació del que disposa este decret.

Segona. Entrada en vigor

Este decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 19 de juny de 2009

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Sanitat,
MANUEL CERVERA TAULET

Única. Solicitudes anteriores

Las solicitudes presentadas con anterioridad a la entrada en vigor de este decreto se registrarán por la normativa vigente en la fecha de la presentación.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Queda derogado el Decreto 12/2007, de 26 de enero, del Consejo, por el que se regula el derecho a la segunda opinión médica en el ámbito del Sistema Sanitario Público Valenciano. Asimismo, quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo dispuesto en el presente decreto.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Habilitación reglamentaria

Se faculta al conseller competente en materia de sanidad para que, en el ámbito de su competencia, dicte las disposiciones y adopte cuantas medidas exija el desarrollo y aplicación de lo dispuesto en el presente decreto.

Segunda. Entrada en vigor

El presente decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 19 de junio de 2009

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Sanidad,
MANUEL CERVERA TAULET